

Ebeveynler İçin İyi Polis - Kötü Polis Dengesi Üzerine

Biraz tecrübesi olan bütün ana babaların keşfettiği bir davranıştır iyi polis - kötü polis durumu. Çocukların kontrolünü tamamen kaybetmemek için sığınılan bir tarafın olması gerekir. Sığınılan tarafında etkili bir çatışma yöneticisi olması beklenir. Aslında iyi polis - kötü polis bu durumu açıklamaya tam olarak yetmez. Bence kızgın polis - uzlaştırmacı polis demek daha doğru geliyor.

Hemen söyleyeyim, uzlaştırmacı polis rolünü almaktan müthiş keyif alıyorum. Çünkü çocuğumun gözünde hem koruyucu hem de sorun çözücü kahraman imajımı güçlendiriyor. Eşimin tarafında ise evde sulhu sağlayan ve tarafların hakkını yedirmeyen adil yönetici sıfatıyla bonusları toplamış oluyorum. Ama bu iş sanıldığı kadar kolay değil. Bazı önemli kurallara dikkat edilmezse cennet köşesi evinizde azap rüzgârları esmeye başlar. Bu yazıda, eğitim ve deneyimlerime dayanarak, dilim döndüğünce bu kuralların bazılarını ifade etmeye çalışacağım. Okuyup istifade eden ana babaların mutluluğunu da

kendi hanemde sayarak sevineceğim.

İletişimin tanımı yapılırken kaynak, mesaj, araç ve alıcı ilişkisinden bahsedilir. İletişimi başlatan kaynak, iletilen içerik mesaj, iletişim şekli araç ve muhatap kişi de alıcı rolündedir. Alıcı ve kaynak rollerinin değişerek devam ettiği iletişime diyalog, tek taraflı iletişime de monolog diyoruz. İletişim ihtiyacı doğuran birçok neden ve sonuç olabilir. İletişimden beklenen önemli sonuçlardan birisi de, muhataplar arasında beklenen davranış değişikliğinin gerçekleşmesidir. Çocuklar ile ana babalar arasında en çok yaşanan sorunların başında, beklenen davranış değişikliklerinin olmaması, eksik veya geç olmasıdır. Anne veya baba ile çocuk arasındaki iletişim bozulduğunda önce diyalog durumu iptal olur, bir süre monolog şeklinde devam eder ve sonunda o da yapılamaz hale gelir. Dışarıdan müdahale için en doğru zaman diyalogun bozulmaya başladığı zamandır. Çünkü en az zarar söz konusudur. Öyleyse ilk kuralımız sorunlara mümkün olduğu kadar erken müdahil olmaktır.

Çocukların zekâsı çoğunlukla ebeveynlerinin tahminlerinin üzerinde bir seviyede ve hızla gelişir. Bu nedenle ana babanın arasındaki güçlü ve zayıf bağlantıları kısa sürede çözerek kendi savunmalarında bu açığı etkili şekilde kullanırlar. Aile içindeki prensiplerin ve diğer düzenleyici kuralların gelenekselleşip herkesin kabul edip uyguladığı bir saygınlığa ulaşması çok önemlidir. Yani aslında ailenin kurumsallaşmasını sağlamalıyız. Kurumsallaşma sürecini tamamlayamayan şirketler rüzgârın önündeki yapraklar gibi belirsiz ve düzensiz hareketlerde bulunduğu için sürekli sorunlarla boğuşur. Temel değerleri oturmamış ailelerde de, her durum için farklı çözüm ve yolların tercih edilmesi çocuklara belirsizliğin getirdiği güvensizlik ve zor durumlarda faydalanılacak açıkların zorlanması sonucunu doğurur. Anne ve babalar öncelikle ailenin anayasasını ve yasalarını tayin ederek kendi aralarında mutabık kalmalıdır. Birlikte verilen kararlara sadakat gösterilmesi ve ailenin diğer bireylerine de bu kararların öğretilip gerektiğinde hatırlatılması ortak görevleridir. Örneğin, çocuklara verilecek haftalık harçlık miktarı belirlenmiş ise buna herkesin uyması sağlanmalıdır. Harçlığını savurganlıkla bitiren çocuğun annesinin zaafını kullanarak sürekli fazladan para çekmesi doğru değildir. Eğer miktar yeterli gelmiyorsa bunu tartışıp imkanlar dahilinde yeniden düzenlemeyi de birlikte yapmaları gerekir. Çocuğun etkili tacizlerine karşı bir süre de olsa dayanabilen anne sayesinde kuralların yerleşmesi sağlanır.

Hemen her türlü stres kaynağı ile çevrili bir hayatı yaşıyoruz. Bazen dış nedenlerin yıpratıcı etkileri yüzünden ailemizdeki ilişkilerimizde bozulabiliyor. Çocukların olağan sayılabilecek davranışlarına karşı bile tahammülün kalmadığı zamanlarda, sakın kalan ebeveyn hangisi ise olaya etkili şekilde müdahil olmalıdır. Tamamen bir tarafa yüklenmek yerine sakinleştirici ve bir süreliğine de olsa tartışmayı öteleyici rol almalıdır. Bunu yaparken hayat arkadaşı olan eşinin saygınlığını zedelemekten, çocuğunun kimliğini ezmeden ve sınırlarını aşmasına fırsat vermeden yapmalıdır. Kendisine göre doğru bir yargıya varmış olsa bile, asla sıcak müdahaleye girip haksız tarafa yüklenmemelidir. Özellikle de haksız gördüğü taraf kendi eşi ise. Öfkeli anlarda fark edilemeyen yönleri ve eksik bilgileri daha sonra iletmek hem yapıcı hem de minimum hasarla çözüme ulaştırıcı olacaktır.

Çocukların psikolojik tatmini ve öz değerlerinin gelişmesi için birey olarak dikkate alındıklarını hissetmeleri ve haklı taleplerinde açıkça desteklendiklerini de görmeye ihtiyaçları vardır. Anne babadan birisine karşı mağduriyet veya isteklerinden mahrumiyet tavırlarına maruz kalmış çocuk için, diğer ebeveynin bazen açıkça ve biraz abartılı şekilde destek vermesi şık ve güzel olur. Ama dikkatli yapılmak kaydıyla. Destek davranışlarına başlamadan önce eşine durumu fark ettirecek bir işaretle bilgi verilip onay alınması gereklidir. Bu bir göz kırpmaya bile olabilir. Destek davranışı ve sözleri çocuğu rahatlatarak şekilde açık ama eşinin saygınlığını koruyacak şekilde seviyeli olmalıdır. Birisini överken başkasını

batırmak veya kırmak yapıcı değil yıkıcı olur. Sonuçta ocuk tarafında haklı ve gerekli bir desteklenmenin verdiği huzur ve keyfin görülmesi yeterlidir. Fazlasına gerek yoktur.

Böyle bir konuda okuyucuları yanlış yönlendirmiş olmamak için, bizzat yaşıadıklarımđan yola çıkarak paylaşımda bulunmaya çalıştım. Yazıyı uzatmamak adına burada kapatıyorum. Daha sonra da kısmet olursa yazmak isterim. Faydalı olması dileğiyle...